

De redactie stelt in iedere editie van het New Financial Magazine vijftientig 'zinnige vragen' aan een financieel dienstverlener die zich in het afgelopen kwartaal positief heeft onderscheiden. Ditmaal **Erik Friedeberg**, mede-initiatiefnemer van Manifesto, een accountant die het anders doet en het klantbelang resoluut centraal stelt.

Zinnige vragen

TEKST ERIK FRIEDEBERG | BEELD KEES RIJKEN

1 Hoe wil je herinnerd worden als financieel dienstverlener?

Als *gamechanger* die de financiële sector daadwerkelijk heeft geholpen richting een menselijkere en liefdevollere sector. Die ondernemers echt verder heeft kunnen helpen zodat ze dichterbij hun dromen komen en daardoor succesvoller zijn. Zowel op zakelijk als op persoonlijk gebied en op de maatschappelijke relevantie die ze willen hebben.

2 En als mens?

Als iemand die er echt voor anderen is, daadwerkelijk geïnteresseerd in ze is en klaar voor ze staat. Mensen moeten erop kunnen vertrouwen dat ze verder worden geholpen daar waar nodig is.

3 Waarom ga jij (iedere ochtend) aan het werk?

Er moet nog zoveel gebeuren om de wereld een beetje beter te maken zodat vol-

gende generaties trots kunnen zijn op wat wij nu aan het doen zijn. Er is eigenlijk maar weinig tijd en nog heel veel te doen. Aan de slag dus, is het motto.

4 Op welke (zakelijke) beslissing ben je het meest trots?

Het meest trots ben ik op het daadwerkelijk beginnen met Manifesto. Om vanuit mijn vakgebied en interesses écht iets te doen om de wereld menselijker

te maken. De naam is ook niet toevallig gekozen. Iedereen die klant wordt, krijgt van ons een manifest. Een door een van onze accountants ondertekende beginselverklaring waarin deze vergaande beloften doet. Zich verplicht om dromen en missies van de klant als uitgangspunt te nemen bij alles wat hij of zij doet. We zijn ook niet voor niets een coöperatie. Onze klanten hebben het bij ons voor het zeggen.

5 En op welke het minst?

Het minst trots ben ik erop dat ik afscheid heb moeten nemen van een aantal medewerkers in de tijd dat ik directeur/eigenaar was van Friedeberg Consultancy(STEW). Dit moest omdat we een aanbesteding misliepen. Dit ging me echt aan het hart. Gelukkig heeft het er wel voor gezorgd dat de bedrijven weer gezond de toekomst in konden.

6 Wat is de mooiste eigenschap van een mens?

Empathisch zijn, goed voor elkaar zorgen, samenwerken.

7 Zijn mensen van nature goed of slecht?

Mensen zijn van nature goed, daar ben ik van overtuigd. Wel maken mensen van alles mee en krijgen ze van alles van huis uit mee dat hen kan beschadigen. En soms kan dat ernstige gevolgen hebben. Van nature zijn mensen echter goed.

8 Welk dier kan de aarde wel missen?

Volgens mij geen enkel dier, ieder dier heeft vast zijn functie, al zie je dat niet altijd direct, zoals bijvoorbeeld bij muggen. Als mensen moeten we in ieder geval niet de pretentie hebben om te denken dat we alles weten.

9 Ben je meer rationeel of meer intuïtief ingesteld? Is er zakelijk en privé een verschil?

Ik ben veel meer intuïtief ingesteld. Neem de meeste beslissingen vanuit

mijn gevoel. Privé en zakelijk ben ik gelukkig hetzelfde, dus er is geen verschil.

10 Wat is de mooiste herinnering uit jouw leven?

Ik heb een heleboel mooie herinneringen. Ik ben één keer alleen met mijn vader op vakantie geweest, een herinnering die ik koester. Een andere dierbare herinnering is een studiereis naar India, die ik mede organiseerde. Bijzonder om te zien hoe mensen daar leven. Zelfs als ze niets te besteden hebben, blijven ze geloven in een beter leven.

11 Als je een boek zou schrijven, wat zou de titel dan zijn?

De titel van het boek zou zijn: *Schaal van Betekenis, een nieuwe standaard voor het waarderen van de werkelijke waarde van bedrijven*. Het boek beschrijft hoe je als ondernemer/onderneming waarden van bedrijven zichtbaar kan maken en op die waarden(vergroting) kan sturen om zo meer betekenis te krijgen en succesvoller te worden. Tot voor kort nam iedereen voetstoots aan dat alleen de balans de waarde van een bedrijf weergeeft. Bedrijven worden aangestuurd op cijfers. En hoe mooier de balans hoe gezonder het bedrijf. Maar steeds meer wordt duidelijk dat dit uitgangspunt niet langer houdbaar is en dat het tot een paradigmawisseling moet komen. Dat organisaties waarden hebben die niet op de balans staan, maar minstens zo belangrijk zijn. Wat zijn die waarden, hoe maak je die zichtbaar en hoe kan je die gebruiken als sturingsmiddel? Deze vragen zijn we aan het onderzoeken. Samen met Karen André zijn we een methode aan het ontwikkelen om deze dieperliggende maatschappelijke

lijke waarden zichtbaar te maken. Niet in getallen maar in ultieme persoonlijke waarden. De methode maakt het mogelijk voor ondernemers/managers om hun bedrijf hierop te sturen. Ook banken en investeerders kunnen deze organisaties beter waarderen.

12 Door wie of wat word jij geïnspireerd?

Ik kan op veel manieren geïnspireerd worden. Door bijvoorbeeld ondernemingen als de Greystone Bakery, een bedrijf in New York dat bestaat om mensen aan het werk te helpen en een toekomst te geven en op deze manier een hele wijk uit het slop heeft gehaald. Ook bedrijven als Dopper en Bocca inspireren. Verder word ik geïnspireerd door de leden van de coöperatie Manifesto, die ik samen met Monique Piet ter zijde sta. Gaaf om te zien dat er zoveel voorbeelden zijn van mooie ondernemers en ondernemingen binnen de betekenis-economie. Binnen de 'oude' economie zijn er gelukkig eveneens veel mensen die echt willen veranderen en een verschil willen maken, ook al weten ze nog niet altijd hoe. Daar proberen wij ze dan weer bij te helpen, te inspireren. Verder inspireren mensen als Caroline van Leenders, Kees Klomp en Engbert Breuker me. En ik wil al die mensen die ik nu niet noem absoluut niet te kort doen.

13 Wat vind je echt mooi? Kun je uitleggen waarom?

Mooi is wel heel breed begrip. Ik vind het heel mooi om te zien hoe mensen in verschillende posities/hoedanigheden bezig zijn deze wereld een beetje mooier te maken. Ook kan ik genieten van kunst en muziek, met name uit de jaren 70 en 80. En ik vind het super mooi om te zien hoe mijn kinderen zich ontwikkelen.

14 Draag je bij aan een groenere of duurzamere wereld?

Ik doe mijn best om bij te dragen aan een duurzamere wereld. Zowel privé als zakelijk. Door anderen op dit gebied

ERIK FRIEDEBERG:
“ONDERNEMERS
VERDER HELPEN.”

te inspireren maar zeker ook door zelf proberen het goede voorbeeld te geven.

15 Geef je aan goede doelen? Geloof je in het nut ervan?

Ja, ik geef aan goede doelen en geloof ook dat ze nut hebben. Mijn voorwaarde is wel dat ze volledig transparant moeten zijn, dat het doel waarvoor ze zijn opgericht echt voorop staat en dat ze er echt alles aan doen om hun doel te bereiken. Helaas is dit lang niet altijd het geval.

16 Is het leven op aarde een illusie of is het leven de enige realiteit?

Ik denk zeker niet dat leven op aarde een illusie is. Maar of het de enige realiteit is, weet ik niet. Zal in de toekomst moeten blijken of er ook leven buiten de aarde is. Hoe dan ook is het belangrijk om goed met de aarde om te gaan.

17 Geloof je in een leven na de dood?

Ik geloof zeker dat er iets is na de dood. Maar geen idee hoe ik me dat precies moet voorstellen. Ik vind het een mooie

**“GAAF DAT ER ZO VEEL
VOORBEELDEN ZIJN VAN
MOOIE ONDERNEMERS EN
ONDERNEMINGEN BINNEN
DE BETEKENISECONOMIE”**

gedachte dat je geest voortleeft en zich bij je dood scheidt van je lichaam.

18 Zou je eeuwig willen leven?

Ja, het lijkt me heerlijk om eeuwig te leven. Wil nog zoveel dingen doen. Het zou echter wel heel druk worden op de aarde als iedereen het eeuwige leven zou hebben.

19 Ben je bang voor de dood?

Ja, ik ben heel bang voor de dood en vind het niet leuk om er aan te denken, om er mee bezig te zijn.

20 Waar haal jij troost/steun vandaan?

Troost en steun haal ik vaak uit het luisteren naar mooie muziek. Ook het samenzijn met goede vrienden biedt troost en steun.

21 Wat versta jij onder liefde?

Liefde is zorgen voor elkaar, het beste in elkaar naar boven brengen en er onvoorwaardelijk voor elkaar zijn.

22 Ben jij honderd procent verantwoordelijk voor je eigen leven?

Dat denk ik wel. Ik geloof niet zo in toeval. Wel geloof ik dat dat er iets is dat - naast de mens - sturend is, niet op individueel niveau, maar op een ander niveau. Of dat nu een God is of de evolutie, het maakt me niet uit hoe het wordt genoemd. Dit gaat overigens uitstekend samen met het nemen van honderd procent verantwoordelijk voor je eigen leven.

23 Welke levenswijsheid zou je je kinderen op dit moment willen meegeven?

Ik zou mijn kinderen mee willen geven dat ze goed moeten zorgen voor elkaar en voor de aarde, dat ze iedereen accepteren zoals hij of zij is en dat ze gelukkig mogen zijn.

24 Welke levensvraag zou jij graag voor je dood beantwoord zien?

Graag zou ik willen weten hoe het met mijn kinderen verder zal gaan in hun leven. Daarnaast zou ik wel willen weten of iets is dat ons ‘stuurt’ of dat dit toch niet het geval is en hoe lang er nog leven op aarde zal zijn.

25 Wat moet je voor je dood ooit nog een keer absoluut hebben gedaan?

Ik zou heel graag een keer met de Transsiberië Express nemen van het Rode Plein tot aan de Chinese muur. En ik zou nog heel graag een boek schrijven. ■

MANIFESTO

Manifesto is geen traditionele accountant. Met het verzorgen van de administratie alleen maak je namelijk al lang het verschil niet meer. Hoe dan wel? Door persoonlijk contact, door oprechte interesse en door verder te kijken dan de balanswaarde van de onderneming alleen. Wat zeggen cijfers, welke informatie is nog meer relevant en hoe combineer je dat met zachte parameters en persoonlijke doelen? Dat is waar de coöperatie Manifesto, de onderneming waar de klanten lid van zijn en Erik Friedeberg en Monique Piet bestuurders van zijn, voor staat.

Friedeberg deelt zijn visie op de Positive Finance Day die de stichting New Financial Forum en Dazure op 1 november organiseren in Utrecht.